

Proiect finanțat de UE

hope and homes
for children

COPIL • COMUNITATE • FAMILIE

CUNOAȘTE-ȚI DREPTURILE!

BROȘURĂ PENTRU FAMILII ȘI COPII

Toți părinții vor să fie mame bune și tați buni pentru copiii lor. Bucuria de a fi părinte, pe lângă faptul că este o experiență plină de satisfacție, mai poate fi, pe alocuri, stresantă. E bine de știut că nu există părinți „perfecti”, deseori părinții se pomenesc în situații în care au nevoie de încurajare și ajutor, pentru a depăși stresul și a controla furia, dar și pentru a lua decizii zi de zi. Unii părinți au nevoie de o atenție deosebită, din cauza că fie își cresc copiii în condiții sociale și economice dificile, fie că întâmpină dificultăți de ordin personal. Responsabilitatea de a crește un copil este plină de provocări, la fel nu este deloc ușor să-i creezi acestuia condiții pentru a-și dezvolta la maxim potențialul.

Deși exercitarea rolului de părinte este considerată o chestiune de ordin privat, totuși este și un domeniu de interes al politicilor publice. Autoritățile centrale și locale trebuie să creeze structuri și servicii menite să sprijine familiile cu copii, mai ales cele care se confruntă cu situații de vulnerabilitate. Această broșură te va ajuta să afli mai multe despre drepturile pe care le ai ca părinte și serviciile din comunitate de care poți beneficia în procesul deloc ușor de creștere și dezvoltare a copilului tău.

MULT SUCCES!

5

CPDOM

(Centrul pentru Drepturile
Omului din Moldova)

1

FAMILIA ȘI COMUNITATEA

4

MMPSF

(Ministerul Muncii,
Protecției Sociale
și Familiei)

Părinții trebuie să-și
cunoască drepturile și să
fie ajutați să aibă acces la
servicii. Iată cine poate să
te ajute în caz că ești în
dificultate:

2

ASISTENTUL SOCIAL DIN COMUNITATE/PRIMARUL

DASPF/DMPDC

(direcția asistență socială
și protecție a familiei /
direcția municipală
pentru protecția
drepturilor copilului
Chișinău)

3

“

...STATELE PĂRȚI VOR ACORDA AJUTOR CORESPUNZĂTOR PĂRINȚILOR ȘI REPREZENTANȚILOR LEGALI AI COPILULUI ÎN EXERCITAREA RESPONSABILITĂȚII CARE LE REVINE ÎN LEGĂTURĂ CU CREȘTEREA COPILULUI ȘI VOR ASIGURA CREAREA INSTITUȚIILOR, AȘEZĂMINTELOR ȘI SERVICIILOR DE ÎNGRIJIRE A COPIILOR.

”

(Art. 18, Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului)

FIECARE COPIL ARE DREPTUL SĂ CREASCĂ ÎN FAMILIE. CUM ȘTIM ACEST LUCRU? EXISTĂ O CONVENȚIE A DREPTURILOR COPILULUI, SEMNATĂ DE APROAPE TOATE ȚĂRILE, INCLUSIV DE MOLDOVA, CARE EXPLICĂ TUTUROR DE CE DREPTURI SE BUCURĂ COPIII ȘI CE TREBUIE SĂ FACĂ ADULȚII, ÎN SPECIAL CEI CU RESPONSABILITĂȚI PENTRU COPII.

Asistentul Social te va ajuta:

- să discuți o situație dificilă din familie și să te orientezi la alte servicii dacă e necesar;
- să previi separarea de copil, în caz de dificultate și îți va oferi ajutor în acest sens;
- să reintegrezi copilul din instituția rezidențială în familie, iar înainte de asta, să te pregătească.

Asistentul medical al medicului de familie:

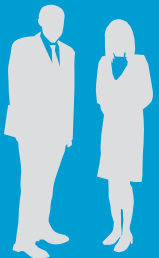
- te va ghida în creșterea copilului, mai ales până când acesta va împlini 3 ani. Te va orienta corect în subiecte ce țin de alimentație, igiena copilului, sănătate, profilaxia bolilor, vaccinare, dar și dezvoltare, comunicare, comportamente etc.

Serviciile educaționale din comunitate (creșă, grădiniță, școală) – toți copiii, indiferent de statutul social, etnie și nivel de dezvoltare, au dreptul să meargă la grădinița și școala din comunitate, acest lucru fiind obligatoriu începând cu vârsta de 5 ani.

S-AR PUTEA SĂ AI NEVOIE DE SPRIJIN SUPLIMENTAR AL DIFERITOR SERVICII. IATĂ UNELE DINTRE ELE, CARE POT SĂ TE AJUTE SĂ TRECI MAI UȘOR PESTE DIFICULTĂȚI:

- **ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONISTĂ (APP)** – dacă familia biologică sau rudele copilului nu sunt în stare să-l crească, copilul este plasat în acest serviciu substitutiv de tip familial. De regulă, această formă de protecție a copilului este de scurtă sau de lungă durată, în funcție de necesitățile individuale ale copilului.
- **CASA DE COPII DE TIP FAMILIAL (CCTF)** – oferă copilului rămas fără ocrotire părintească îngrijire familială substitutivă în familia unui părinte-educator. Acest serviciu este foarte similar cu APP, doar că în CCTF se acceptă să fie plasați mai mulți copii.
- **CENTRU DE ZI PENTRU COPII DE VÂRSTĂ FRAGEDĂ** – este destinat copiilor sub 3 ani și funcționează ca un centru de îngrijire și dezvoltare pentru copii de vârstă mică, cu scopul de a-i ajuta pe părinții din păturile vulnerabile să poată merge la lucru și să-și câștige existența.
- **CENTRU DE ZI PENTRU COPII ÎN SITUAȚIE DE RISC** – presteaza gratuit servicii de îngrijire, activități, alimentație etc. în regim de zi a copiilor în situații de risc.
- **CENTRU MATERNAL** – este destinat cuplurilor mamă-copil, care s-au pomenit într-o situație dificilă (abuz sau violență în familie, situație materială precară sau neacceptarea sarcinii de către familie etc.). Centrul oferă servicii de găzduire, îngrijire, educație, asistență medicală, juridică, socială, psihologică și de (re)integrare, în funcție de necesitățile individuale ale cuplului mamă-copil – totul pentru a forma, menține și întări legăturile familiale.
- **CENTRUL COMUNITAR DE DEZVOLTARE TIMPURIE A COPIILOR DE 3-7 ANI** – este un serviciu menit să contribuie la creșterea și dezvoltarea armonioasă a copiilor de 3-7 ani, inclusiv a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și cei din familiile socialmente defavorizate.

- **SERVICIUL SOCIAL DE SPRIJIN PENTRU FAMILIILE CU COPII** – constă în susținerea familiei în procesul de creștere și educație a copilului, prin consolidarea factorilor protectori din interiorul familiei și conectarea ei la resursele relevante din comunitate. Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii se prestează în două forme: sprijin familial primar și sprijin familial secundar. În cadrul sprijinului familial secundar este prevăzută acordarea unui suport monetar sub formă de plată lunară sau unică pentru creșterea copilului și/sau pentru încardarea lui în școală/grădiniță.

ȘI ALTE STRUCTURI ÎȚI POT VENI ÎN AJUTOR:

1. Serviciul de documentare a copilului de către OSC teritoriale la solicitarea părintelui sau a Autorității Tutelare;
2. Avocatul copilului / Centrul pentru Drepturile Omului;
3. ONG-uri în domeniul Drepturilor copilului (lista completă a ONGurilor o poți accesa pe www.apscf.md);
4. Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică/Serviciile raionale de asistență psihopedagogică.

POȚI SOLICITA AJUTORUL SOCIAL SAU MATERIAL OFERIT DE STAT DACĂ ÎNTRUNEȘTI ANUMITE CRITERII. CERE AJUTORUL ȘI MAI MULTE DETALII DE LA ASISTENTUL SOCIAL SAU DE LA DASPF DIN RAIONUL ÎN CARE LOCUIEȘTI.

- **AJUTORUL SOCIAL** – este un ajutor financiar acordat familiilor social-vulnerabile și are două componente de bază: 1. ajutorul social – o plată lunară acordată familiei defavorizate și 2. ajutorul pentru perioada rece a anului – plată lunară fixă, acordată familiei defavorizate pentru lunile ianuarie-martie și noiembrie-decembrie. Pentru a beneficia de acest program, trebuie să depui o cerere la direcția asistență socială din raionul tău, care va examina posibilitatea acordării dreptului la ambele prestații, în baza unui set de criterii de vulnerabilitate.
- **AJUTOR MATERIAL** – persoanele socialmente vulnerabile pot beneficia de ajutor material inclusiv pentru procurarea produselor alimentare¹.

¹ În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1083 din 26.10.2000 „Privind punerea în aplicare a Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației”.

ADRESEAZĂ-TE LA ASISTENTUL SOCIAL PENTRU A VERIFICA DE CE PRESTAȚII SOCIALE POȚI BENEFICIA!

INDEMNIZAȚIILE ADRESATE FAMILIILOR CU COPII:

- a) indemnizație unică la nașterea copilului (5 300 lei)².
- b) indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, acordată persoanelor asigurate (30 % din baza de calcul pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, dar nu mai puțin de 540 lei și 50% per copil în cazul gemenilor sau a mai multor copii dintr-o singură naștere).
- c) indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, acordată persoanelor neasigurate (540 lei). În caz că aveți gemeni sau mai mulți copii dintr-o naștere, acest termen se prelungește până la 3 ani.

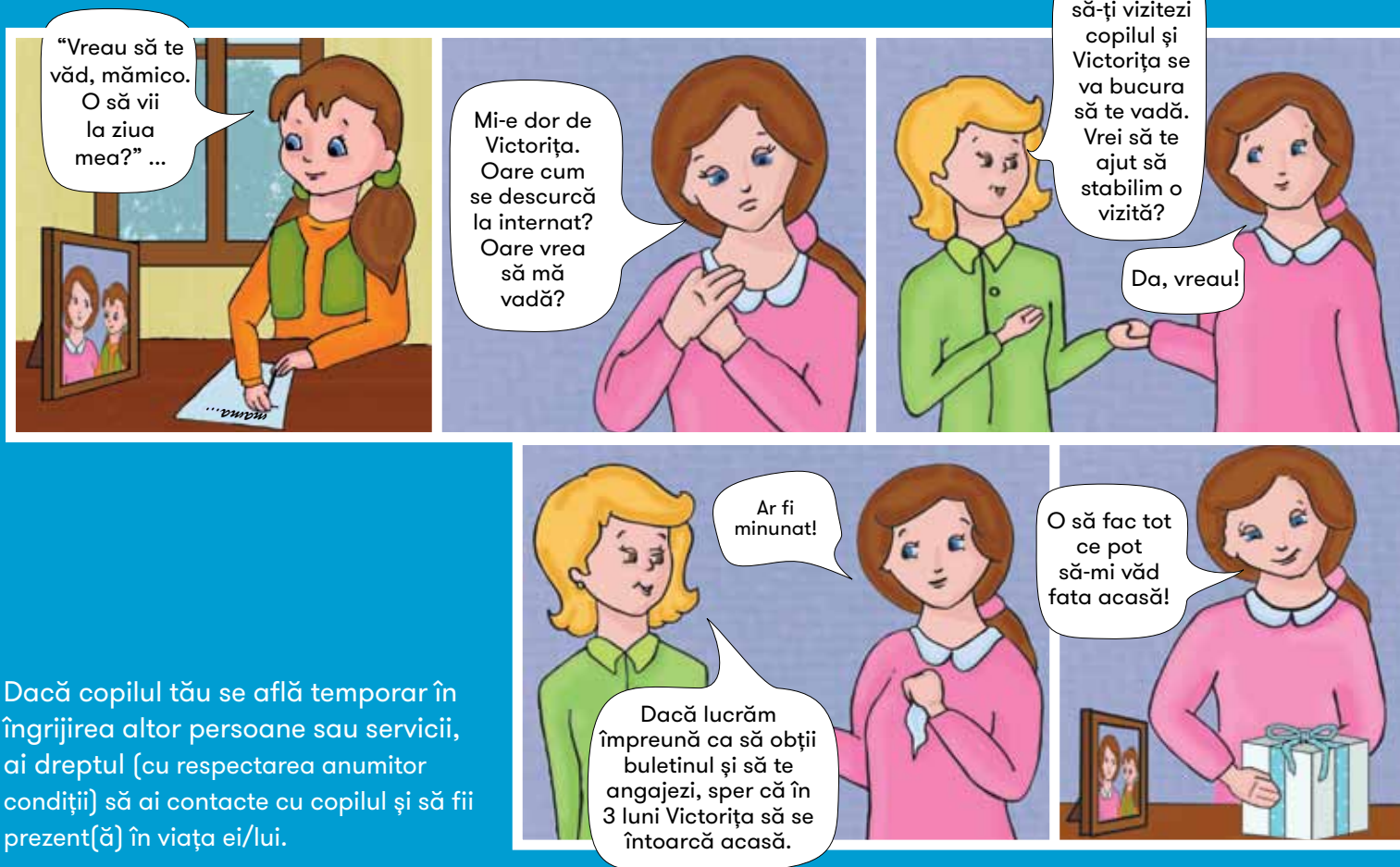
...STATELE PĂRȚI VOR RESPECTA DREPTUL COPILULUI CARE A FOST SEPARAT DE AMBII PĂRINȚI SAU DE UNUL DINTRE EI DE A ÎNTREȚINE RELAȚII PERSONALE ȘI CONTACTE DIRECTE CU CEI DOI PĂRINȚI AI SĂI, ÎN MOD REGULAT, EXCEPTÂND CAZUL ÎN CARE ACEST LUCRU CONTRAVINE INTERESULUI SUPREM AL COPILULUI.

[Art. 9, Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului]

² Legea nr. 315 din 23.12.2016 "Privind prestațiile sociale pentru copii".

FIECARE COPIL ARE DREPTUL SĂ-ȘI CUNOASCĂ PĂRINȚII ȘI SĂ CONTACTEZE CU EI

Dacă copilul tău se află temporar în îngrijirea altor persoane sau servicii, ai dreptul (cu respectarea anumitor condiții) să ai contacte cu copilul și să fii prezent(ă) în viața ei/lui.

INSPIRAT DINTR-O SITUAȚIE REALĂ

„Părinții trebuie să le dea copiilor o casă în care să trăiască, căldură, hrană și îmbrăcăminte. Eu mă simt protejată când mă ajută părinții”.

Carolina, 12 ani

*Aceste opinii aparțin copiilor și au fost exprimate în procesul de consultare, organizat de CCF/HHC Moldova în noiembrie 2015.

Această publicație este elaborată în cadrul Proiectului ”Consolidarea capacității organizațiilor societății civile pentru participarea incluzivă în societate a celor mai marginalizați părinți și copii”, implementat de CCF/HHC Moldova și finanțat de UE. Viziunile expuse aici nu reflectă neapărat punctul de vedere al UE.

“

SIMȚINDU-MĂ ÎN CEAȚĂ, MĂ ÎNTREBAM DACĂ ERAM SINGURĂ SAU DACĂ ALȚI PĂRINȚI AU SIMȚIT ACELAȘI LUCRU – CĂ TOT CEEA CE ȚINE DE COPIII NOȘTRI E DUREROS ÎNTR-UN FEL. EMOȚIILE, INDIFERENT DACĂ ACESTEA AU FOST DE BUCURIE, TRISTEȚE, DRAGOSTE SAU MÂNDRIE, ERAU ATÂT DE PROFUNDE ȘI ASCUȚITE, ÎNCÂT, ÎN CELE DIN URMĂ, M-AU LĂSAT DEZGOLITĂ, EXPUSĂ ȘI CHIAR ÎNDURERATĂ. INIMA UMANĂ NU A FOST CONCEPUTĂ SĂ BATĂ ÎN AFARA CORPULUI UMAN; ȘI TOTUȘI FIECARE COPIL REPREZINTĂ EXACT ACEST LUCRU – INIMA UNUI PĂRINTE CARE BATE, ÎNTOTDEAUNA, ÎN AFARA CORPULUI LUI.

”

Debra Ginsberg, scriitoare